

En vår i Nederländerna

Innan avresa

För mig har det under hela min studietid varit självklart att jag skulle åka på utbytesstudier då det har känts som ett kul och enkelt sätt att prova på boende utomlands. Min kravlista inför utbytet var att det skulle vara en kultur som intresserade mig och som jag inte visste så mycket om på förhand. Dessutom ville jag att det skulle vara ett bra universitet. Då ansökan till utbytet var under mitten av pandemin ville jag även åka till ett universitet inom EU då det kändes säkrare. Valet föll då på Nederländerna och TU Delft. I efterhand är jag mycket glad att det blev så. Även om Nederländerna kanske inte kändes så "exotiskt" på förhand så var det ett land som var väldigt roligt att bo i.

Förberedelserna inför resan var relativt enkla. Då Nederländerna är inom EU krävs inget visum, sjukvårdsförsäkring eller liknande. TU Delfts administrativa system är dessutom relativt likt KTH:s och all information från universitetet var utförlig och tydlig. För utbyten inom Europa tillkommer ansökan om ERASMUS-stipendium vilket tar en del tid. Det är dock en mycket värd tidsinvestering då den resulterar i 400€/månad under utbytet.

Ankomst

Jag ankom till Delft en vecka innan studiestart. Under denna vecka anordnas en mottagning för nya studenter (inklusive utbytesstudenter) som jag ville delta i. Vid ankomsten hade Nederländerna dock kvar en del corona-restriktioner (restriktionerna släpptes dock helt när jag hade varit i Nederländerna i några veckor). Mottagningen i sig var därför endast en dag och inkluderade i stort sett bara en rundtur av campus och en introduktion till några studentorganisationer. Jag förutsätter att mottagningen i vanliga fall brukar vara mer givande. Det fanns även en extra mottagningsdag för utbytesstudenter från min fakultet på TU Delft (Civil Engineering). Detta var givande då man kunde träffa folk som man skulle gå samma kurser som under terminen. I övrigt anordnades många event av olika studentorganisationer under de första dagarna vilket gjorde det enkelt att träffa folk.

Ekonomi

I många avseenden är prisbilden i Nederländerna relativt lik Sverige. Några saker är dock betydligt billigare som exempelvis mat i matbutiker och transportkostnader. Det är enkelt att cykla överallt och kollektivtrafik är i regel billigare vilket gör att den månatliga kostanden vida understiger ett SL-kort. Detta kombinerat med merkostnadslån för utlandsstudier från CSN och Erasmus-stipendiet gjorde att jag upplevde att jag hade mer pengar att röra mig med än hemma i Sverige. Inför utbytet tillkommer en anmälningsavgift för boende (c:a 300€) om du väljer att hyra från DUWO (Nederländernas motsvarighet till SSSB) samt tre månads hyror som betalas i klumpsumma inför inflyttning (totalt c:a 1500€), så det kan vara bra att ha sparat ihop en buffert till detta.

Boende

Bostadsläget i Nederländerna är relativt tufft. Detta gäller även mindre städer som Delft. Jag tog därför hjälp av DUWO genom universitetet att ordna bostad. För att kunna göra det krävs en föranmälning och förhandsbetalning av köavgift. Jag rekommenderar att ställa sig i kön så snabbt som möjligt då detta i princip garanterar en bostad. Det går även att få boende utanför detta system då det är betydligt vanligare med studentkollektiv i Nederländerna än i Sverige. Ett problem är dock att holländare i regel inte tar emot utbytesstudenter i sina kollektiv vilket gör att det är väldigt svårt att hitta ett bra boende på detta sätt. De få utbytesstudenter jag pratade med som hade hittat boende i kollektiv verkade dock i regel mer nöjda med sitt boende än den stora majoriteten som hyrde av DUWO. Det kan även tilläggas att Delft är en del av det större stadsdelsområdet Rotterdam-Haag och det är således även en möjlighet att söka boende i dessa städer och pendla till universitet (cirka 40 min med cykel).

Boendet jag fick var ett korridorssrum på 17 kvm inklusive badrum. Jag delade korridor med 6 andra utbytesstudenter och betalade 540€/mån inklusive el, vatten och internet. Min korridor var belägen i studentkomplexet på Professor Schermerhornstraat som är ett stort hus där enbart utbytesstudenter bor. Enligt mig var läget för boendet perfekt i Delft då det var mycket nära till både campus och innerstan. Studentkorridorer hos DUWO är relativt standardiserade mellan olika studentkomplex så om du får ett boende genom DUWO spelar det inte så stor roll vilket hus du bor i. Sammantaget skulle jag dock säga att korridorerna i andra studentkomplex som jag besökte hade fräschare kök än korridorerna på Professor Schermerhornstraat. Själva studentrummen hos DUWO i sig kändes dock alltid relativt fräscha och var i paritet med det man kan förvänta sig av ett korridorssrum.

Universitetet och studierna

Universitetet är bra och väldigt stort. Sammantaget kändes folk lite nöjdare med sina föreläsare än på KTH men i övrigt var nivån på undervisningen relativt likvärdig enligt mig. En stor skillnad är dock att laborationssalarna på TU Delft är betydligt bättre och mer påkostade än på KTH. Kurserna är i regel värde färre HP än på KTH (alla mina kurser var 5 ECTS) men kändes också för det mesta också som att de motsvarade en förväntad arbetsbörda. Under den första perioden hade jag bara två kurser och jag kände då att jag behövde plugga mindre än vad jag brukar behöva på KTH när jag har två kurser. Att ha tre eller flera kurser samtidigt innebär dock att det kan bli ganska stressigt periodvis om man har inlämning i alla kurser samtidigt, så var redo på att behöva plugga en del om du väljer TU Delft.

I övrigt var en stor skillnad jämfört med KTH hur tentor och tentaplugget är upplagt. I flera av mina kurser fick jag enbart en extenta utan facit vilket gjorde att man kände sig lite handfallen under tentaperioden och inte riktigt visste vad man skulle plugga på. Vad som väger upp detta är dock att tentauppgifterna i sig känns lättare och rättningen snällare. Om du har följt med bra på kursen kan du ofta resonera dig fram till ett svar som ger poäng utan att göra en perfekt "typlösning" vilket ofta krävs på KTH för full poäng. Tentorna har även i regel fler frågor som alla är på samma nivå (dvs inte uppdelade i A/C/E-uppgifter). Detta kan låta enklare än tentor på KTH, men tidspressen är ofta betydligt högre vilket gör att tentorna överlag är svårare att få bra betyg på trots att uppgifterna i sig är enklare. Enligt mig finns det dock positiva saker med det här systemet också. Det kändes som att jag lärde sig mer av kursen (inte bara typuppgifter!) och därmed kom ihåg mer efteråt.

Kurser

Fyra av fem kurser jag läste var på CEG-fakulteten och del av mastern "Environmental Engineering" då det var denna fakultet jag gjorde utbyte på. Dessa kurser var i regel bättre anpassade för en master i miljöteknik än en i teknik och hållbar utveckling, men det fanns ändå en hel del att hämta. På TU Delft finns även en master i industriell ekologi med kurser som är bättre anpassade för mastern teknik och

hållbar utveckling. Jag mejlade och frågade om jag fick läsa dessa kurser men fick som svar av administrativ personal att kurser inom industriell ekologi inte är tillgängliga för utbytesstudenter. Väl i Delft träffade jag dock utbytesstudenter som gick dessa kurser, så det kanske kan vara värt att vara lite påstridig angående detta om du går teknik och hållbar utveckling. I övrigt förstod jag det som att TU Delft håller på att omstrukturera sina masters inom CEG-fakulteten inför läsåret 2022/2023 vilket gör att vissa kurser kommer ändras eller försvinna helt. Om du tycker att någon av kurserna jag läste låter intressant är ett tips således att noggrant läsa igenom studyguide (TU Delfts kurssida) för att se om kurserna jag gick är tillgängliga.

Industry Water (CIE4487, Period 4)

Den här kursen kunde jag tillgodoräkna som villkorligt valfri på teknik och hållbar utveckling. Kursen var bred och gick igenom väldigt många olika aspekter av vattenanvändning inom industrier. Detta var positivt då jag fick mycket bättre kunskaper inom området än jag trodde var möjligt på bara en kurs. Kursen inkluderade även studiebesök till olika industrier relaterade till deras vattenanvändning som var väldigt givande. Studiebesöken avslutades alltid med att vi studenter arbetade på ett problem hos företaget och kom med förslag som "konsulter" vilket kändes som bra träning och ett roligt sätt att omsätta sina kunskaper i praktiken. Det negativa med denna kurs var att den var extremt tidskrävande och ganska rörig. Det är kanske den mest tidskrävande kursen jag har tagit på universitetet trots att den bara var 5 ECTS. Kursen var inte nödvändigtvis svår att hänga med i, men det var många obligatoriska moment. Bara studiebesöken i sig tog 12 timmar per tillfälle. Lägg därtill föreläsningar, obligatoriska föreläsningssuppgifter, projektarbete etcetera och du kommer snabbt upp i många fler timmar per vecka än de 5 ECTS som kursen utgör. Trots tidsinvesteringen kan kursen dock vara värd att ta då jag tyckte att den var givande och intressant, men jag blev också ganska frustrerad av den.

Materials Separation in Waste Processing (CIE4710, Period 4)

Den här kursen kunde jag tillgodoräkna som villkorligt valfri på teknik och hållbar utveckling (som ersättning för AL2130 på KTH). Kursen var beskriven som att ha ett relativt brett fokusområde men i praktiken var det väldigt stor fokus på de mekaniska processerna inom avfallshantering. Detta kändes ganska enformigt men det var ändå en del roliga uppgifter som gjorde kursen intressant. Jag är relativt säker på att denna kurs inte går att ta från läsåret 2022/2023 i och med den tidigare nämnda omstruktureringen.

Introduction to Meteorology (CIE4706, Period 3)

Det här var min favoritkurs under utbytet! Under kursens gång får man en bred introduktion till meteorologi och lär sig mycket om moln, vindar och andra väderfenomen. Det var väldigt intressant att lära sig om då det är kunskaper som lätt går att översätta till ens vardagliga liv (så mycket kött på benen i alla väderdiskussioner!) vilket även var något som gjordes mycket under kursens gång på olika sätt. Bland annat fick vi skriva en molndagbok och hålla en presentation som tv-meteorolog. Kursen inkluderar dock även en hel del av det man kan förvänta sig av en kurs på ett tekniskt universitet såsom beräkningar och fysik. Jag rekommenderar verkligen denna kurs. Föreläsaren var väldigt engagerad och bra på att inkludera oss studenter under lektionerna.

Air Quality (CIE 4707, Period 3)

Den här kursen var uppdelad i två halvor som behandlade luftföroreningar på olika sätt. Den första delen handlade om hur utsläpp från industriella skorstenar kan sprida sig med vinden. Under den andra delen var fokus på hur aerosoler och partiklar interagerar i luften. Båda delarna kändes extremt specifika och jag har svårt att se hur jag kommer ha användning av det jag lärde mig. Föreläsaren under andra halvan av kursen kändes dessutom ointresserad av att lära ut och ha lektioner. Som följd av detta rekommenderar jag inte denna kurs. Föreläsaren under första halvan av kursen var dock väldigt bra och engagerad vilket ändå räddade kursen litegrann.

Environmental Ethics (TPM013A, Period 4)

Det här var en väldigt bra kurs! Kursen handlar om olika aspekter av etik och moraliska dilemman relaterade till klimat och miljörelsen. Materialet var intressant och läraren var bra och engagerad. Stora delar av kursen är dock eget arbete, så det blir ganska mycket vad du gör det till. Om du vill lägga ner mycket tid och fördjupa dig finns de möjligheterna men det är även många som väljer denna kurs för att få fem ”enkla” ECTS. Jag rekommenderar att lägga ned mer tid än minsta möjliga om du tar kursen, det var väldigt givande.

Staden och landet

Delft är en väldigt mysig liten stad och ser i stort sett ut som den stereotypiska bilden av Nederländerna med små kullerstengator och kanaler. Trots att det är litet så känns dock staden levande. Det är alltid mycket folk ute och rör på sig och det finns många mysiga ställen där man kan ta en fika eller en öl. I Nederländerna är Delft känt för två saker. Dels för att vara en av de mysigaste städerna i hela landet, dels för universitetet. Staden klassas ofta som en ”studentstad” vilket jag tyckte kändes som en rolig omväxling efter att ha pluggat i Stockholm i fyra år. Delft är även en del av Rotterdam-Haag storstadsområde som totalt är ungefär lika stort som Storstockholm sett till befolkningsmängd. Rotterdam i synnerhet är en stor och levande stad som ligger nära Delft (10 min med tåg eller 30–40 min med cykel). Detta gör att det är enkelt att få en omväxling från det lite lugnare och mindre Delft vilket jag tyckte var roligt.

Bilder: En solig kväll i Delft och en av Delfts mysiga uteserveringar.

I mångt och mycket är Nederländerna kulturellt väldigt likt Sverige. Det mesta känns enkelt, effektivt och fungerar ungefär som hemma. Folk är bra på engelska och jag upplevde inga kulturkrockar. Om något skulle jag säga att attityden i Nederländerna är lite mer avslappnad än i Sverige vilket var

Bild: En av många uteluncher på campus

uppskattat. Det finns dock några tydliga skillnader. Att Nederländerna till skillnad från Sverige är ett litet land med hög befolkningstäthet är både positivt och negativt. Det positiva är att allt är väldigt nära och enkelt att ta sig överallt. Både cykling och tåg är snabbare och mer bekvämt än i Sverige vilket gör att man enkelt kan åka på dagsturer och se stora delar av landet under sitt utbyte. Det negativa med detta är att det i princip inte finns någon natur i Nederländerna. Det är människor överallt! Personligen tyckte jag att detta var rolig omväxling från Sverige på många sätt men om du är en naturfantast kanske inte Nederländerna är något för dig.

Något jag inte gillade var den nederländska matkulturen. Generellt så är mat sett som ett sätt att fylla magen snarare än något som man njuter av. Som exempel är den vanligaste lunchen för holländare formfranska med färdigskivad ost utan smör. Matbutikerna är dock relativt lika svenska matbutiker så det går enkelt att laga egen god mat om man vill. Dessutom är större städer som Rotterdam och Amsterdam väldigt internationella och där går det såklart att hitta mycket gott. En annan fördel med Nederländerna är att våren kommer mycket tidigare än i Sverige. Det gick enkelt att sitta ute och äta lunch i solen på en av universitetets många gräsmattor redan i mars.

Fritid och sociala aktiviteter

En positiv sak med TU Delft var att det var väldigt enkelt att träffa andra studenter. De olika introduktionsdagarna och ett flertal tidiga events från studentorganisationer (som exempelvis Erasmus Student Network) gjorde att man snabbt fick ett stort nätverk. Jag lärde känna många andra studenter på Erasmus-utbyte och blev även nära vän med folk som studerade i Nederländerna under en längre tid. Det är vanligt att folk flyttar till Nederländerna från andra länder i Europa vilket gör att det finns ett stort "expat-community" med folk som pratar engelska. Det var dock svårt att träffa folk från Nederländerna. Under mitt utbyte hade jag väldigt få interaktioner med personer som var uppvuxna i Nederländerna utanför skolan.

Som tidigare nämnt är Nederländerna väldigt litet till ytan och det går snabbt att ta sig överallt. Detta var något jag tyckte var positivt då jag kände att jag hade betydligt kortare pendlingstider i vardagen. I förlängningen tror jag det ledde till att jag hade mer tid och energi till att hitta på saker än jag har i Sverige. Exempelvis åt jag och mina vänner middagar hemma hos varandra flera gånger varje vecka. Jag kände även att jag hade mer tid för exempelvis träning och återhämtning än i Sverige. I övrigt åkte jag på många dagsturer till Rotterdam (där jag var i princip varje vecka) men även städer längre bort som exempelvis Amsterdam (tar bara 45 min!), Utrecht och Belgien. Det organiseras även mycket olika event på universitetet (det finns exempelvis ett jättestort sportcentrum) men jag deltog inte supermycket i detta.

Bilder: Koningsdag i Amsterdam och fotbollsmatch i Rotterdam

Hållbarhet

Jag åkte tåg ner till Nederländerna. Detta är görbart på 1–2 dagar och inte särskilt dyrt (det kan ofta bli billigare än flyg så länge du är tidigt ute på att boka biljetter i Sverige). Jag tyckte att det var en bra upplevelse och rekommenderar det. Det är väldigt enkelt att leva hållbart i Nederländerna. Cykelinfrastrukturen är otroligt bra så det är enkelt att ta sig överallt med det. Även tågtrafiken är betydligt mer utvecklad än i Sverige och det är enkelt att sig runt i landet på det sättet. På alla restauranger jag var på fanns det bra vegetariska och veganska alternativ. Detta gäller även matbutiker som nästan alltid har billigare och bättre grönsaksutbud än i Sverige. På universitetet finns även en del hållbarhetsinitiativ. Exempelvis behövde varken jag eller någon annan student jag umgicks med att köpa kurslitteratur under hela tiden vi var där, allt var digitalt. Det hände även mig flera gånger att skolpersonal gick runt i skolan och delade ut överbliven mat från konferenser och liknande vilket jag tyckte var ett bra initiativ för att minska matsvinn. I övrigt är det enkelt att handla begagnade varor på marktplaats (Nederländernas blocket), facebook marketplace eller i second-hand butiker.

Rekommendationer och övriga reflektioner

- Skaffa Revolut som bank innan du åker ner. Dels sparar detta pengar då kan du betala i euro utan valutapåslag, dels kan du betala i alla butiker med detta. Många matbutiker tar inte visa eller mastercard vilket är ganska förvånande och frustrerande, men du slipper som sagt dessa problem om du har revolut. Andra fördelar med revolut är att du kan använda "ideal" vilket är Nederländernas version av bankid samt "swisha" andra personer som har revolut (vilket är vanligt att folk har bland utbytesstudenter). Jag skaffade inte revolut och ångrade det då det ofta blev ganska omständigt.
- Skaffa et OV-chipkaart. Du kan ladda pengar på detta kort och använda det på alla tåg och all kollektivtrafik i hela Nederländerna! Det är väldigt smidigt och är billigare än att köpa enkelbiljetter.
- Köp en cykel! Det sparar dig mycket tid och pengar om du gör detta tidigt då det är det enklaste sättet att ta sig runt.
- Res runt i landet! Det går snabbt och smidigt att åka tåg.